

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Broj: 02-03-5509/2

Podgorica, 29.04.2021. godine

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
-n/r ministru, g-dinu mr Aleksandru Stijoviću -

Poštovani gospodine Stijoviću,

Povodom *Predloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o visini i načinu obračunavanja vodnih naknada i kriterijumima i načinu utvrđivanja stepena zagađenosti voda*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

U vezi sa tekstom Predloga odluke i inoviranim Izvještajem o analizi uticaja propisa (RIA), sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi. Navedeno uvažavajući da je u RIA analizi istaknuto da se izmjenama otklanjaju nedostaci Odluke iz avgusta 2020. godine, kada su greškom predlagača propisa izbrisane naknade za korišćenje vode za proizvodnju električne energije: na pragu elektrane i za druge pogonske namjene. Takođe je navedeno da se izmjenama predviđenim članom 2 Predloga odluke ne očekuje povećanje naknada za fizička i pravna lica u odnosu na važeće rješenje, već se postiže dalje usaglašavanje sa zakonima. S obzirom na trenutnu situaciju izazvanu pandemijom Covid, koja je imala uticaja na turističku djelatnost, obrađivač je izašao u susret obveznicima koji imaju obavezu da plaćaju naknadu za rafting i splavarenje. Naknade su smanjene za rafting sa 4,00 € na 0,5 € i za splavarenje sa 6,00 € na 2,00 €.

Uvidom u dostavljeni tekst i Izvještaj o analizi uticaja (RIA) propisa utvrđeno je da je cilj donošenja predmetne odluke usaglašavanje sa Zakonom o finansiranju upravljanja vodama ("Službeni list Crne Gore", br. 065/08, 074/10, 040/11, 082/20), Zakonom o vodama ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 027/07, "Službeni list Crne Gore", br. 073/10, 032/11, 047/11, 048/15, 052/16, 055/16, 002/17, 080/17, 084/18) i Okvirnom direktivom o vodama 2000/60/EU.

Usaglašavanjem normativnog rješenja postiže se mogućnost naplate naknada za proizvodnju električne energije na pragu elektrane i druge pogonske namjene, čime će doći do povećanja budžetskih prihoda. Takođe, usklađivanje ove Odluke prati ciljeve Strategije upravljanja vodama kao i Planove upravljanja vodama i njeno sprovođenje neće zahtijevati izdvajanje dodatnih sredstava iz Budžeta Crne Gore.

Imajući u vidu prethodno navedeno, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja podržava izmjene rješenja u propisu koje utiču na unapređenje u upravljanju vodama i s tim u vezi nema primjedbi na usaglašavanjem predmetne odluke sa Zakonom o finansiranju upravljanja vodama i Zakonom o vodama.

S poštovanjem,

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

NAZIV PROPISA

Predlog odluke o izmjenama i dopunama odluke o visini i načinu obračunavanja vodnih naknada i kriterijumima i načinu utvrđivanja stepena zagađenosti voda

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Osnovni razlog za donošenje ove odluke sadržan je u potrebi usaglašavanja sa Zakonom o finansiranju upravljanja vodama i Zakonom o vodama kao i sa Okvirnom direktivom o vodama 2000/60/EU.

Opredjeljenje obrađivača za pokretanje postupka predmetne izmjene Odluke o visini i načinu obračunavanja vodnih naknada i kriterijumima i načinu utvrđivanja stepena zagađenosti voda („Službeni list CG“, broj 29/09, 39/19 i 96/20) proizašlo je iz potrebe odgovarajućeg usaglašavanja člana 2 stav 1 alineja 8 sa Zakonom o finansiranju upravljanja vodama („Službeni list CG“, broj 65/8, 74/10, 40/11 i 82/20), član 7 stav 3 i 5.

Takođe, Zakonom o vodama definisana je odgovarajuća kategorija stanja voda, za površinske vode: vrlo dobro, dobro, umjereno, loše i vrlo loše stanje, a za podzemne vode: dobro i loše stanje pa se iz tog razloga mijenja član 8 predmetne odluke.

Ovom odlukom se obezbjeđuje naplata vodnih naknada za korišćenje vode za proizvodnju električne energije i druge pogonske namjene.

- Nedovoljna usaglašenost sa Zakonom o finansiranju upravljanja vodama i Zakonom o vodama. Predložene naknade za korišćenje vode za proizvodnju električne energije: za proizvodnju električne energije na pragu elektrane i za druge pogonske namjene su postojale u osnovnom dokumentu, ali su tokom izmjena iz avgusta 2020. sasvim slučajno izbačene, tj. nije bila namjera predlagača da se te naknade uklone.

S obzirom na trenutnu situaciju koja je izazvana Covid-19 virusom i koja je pogodila turističku djelatnost obrađivač je izašao u susret obveznicima koji imaju obavezu da plaćaju naknadu za rafting i splavarenje. Naknade su smanjene za rafting sa 4,00 € na 0,5 € i za splavarenje sa 6,00 € na 2,00 €.

Kada je u pitanju naknada koja se odnosi na uvećanje naknade u zavisnosti od kategorije stanja voda prestankom važenja Uredbe o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Službeni list CG“, br. 2/07), kada se naknada obračunavala u odnosu na kategoriju recipijenta, a donošenjem Pravilnika o načinu i rokovima utvrđivanja statusa površinskih voda („Službeni list Crne Gore“, br. 25/19.) i Pravilnika o načinu i rokovima utvrđivanja statusa podzemnih voda

(„Službeni list Crne Gore”, br. 52/19.) obračun naknade se vrši u zavisnosti od statusa (stanja) voda (recipijenta).

Zakonom o vodama definisana je odgovarajuća kategorija stanja voda, za površinske vode: vrlo dobro, dobro, umjereno, loše i vrlo loše stanje, a za podzemne vode: dobro i loše stanje.

- Posljedica problema je otežano implementiranje nacionalnog zakonodavstva. Nemogućnost naplate vodnih naknada odstrane Uprave za vode, a koje su prihod budžeta.
- Niko nije oštećen jer se radi samo o usaglašavanju odluke sa Zakonom o finansiranju upravljanja vodama i Zakonom o vodama. Takođe, obveznici koji ispuštaju neprečišćene otpadne vode plaćaju dodatnu naknadu kako je Zakonom i predviđeno kako bi se natjerali da otpadne vode koje ispuštaju u recipijent svedu na kvalitet vode koji odgovara propisanim graničnim vrijednostima kvaliteta vode recipijenta.
- U slučaju opcije „status quo” stanje u ovoj oblasti bi stagniralo. Nemogućnost obračuna vodnih naknada za korišćenje vode za proizvodnju električne energije.

Što se tiče naknada za rafting i splavarenje primjenom važeće Odluke problem bi nastao kod privrednih subjekata jer ne bi bili u mogućnosti da nastave svoju djelatnost zbog neisplativosti obavljanja posla.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Donošenjem nove Odluke postiže se opšti cilj usaglašavanja sa Zakonom o finansiranju upravljanja i Zakonom o vodama. Izmjenjene su odredbe koje nisu bile primjenlive. Mogućnost naplate vodnih naknada koje pripadaju Budžetu Crne Gore.

Smanjivanjem naknade za rafting i splavarenje postiže se rasterećenje na budžet pravnih lica koja obavljaju ovu djelatnost.

- Usklađivanje ove Odluke prati ciljeve Strategije upravljanja vodama kao i Planove upravljanja vodama. Crnogorsko zakonodavstvo je usklađeno sa EU legislativom o vodama čiji je osnovni cilj uspostaviti dobar status voda.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati „status quo” opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Ne postoje druge opcije osim donošenja Odluke o izmjeni i dopuni postojeće odluke. Jedina opcija je izmjena Odluke kako bi se upodobila sa Zakonom o finansiranju upravljanja vodama i Zakonom o vodama koji je usklađen sa Okvirnom direktivom o vodama.

- Opcija „status quo” nije prihvatljiva iz gore navedenih razloga kao i zbog nemogućnosti obračuna vodnih naknada.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne

- uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Rješenja u propisu obezbjeđuju naplatu vodnih naknada koje su definisane Zakonom o finansiranju upravljanja vodama ("Službeni list Crne Gore", br. 065/08 , 074/10 , 040/11, 082/20) u čl.7 st.3 i 5. kao I ovom odlukom.

Naknade	Odluka („Sl.listCG“, broj 29/09 (osnovni dokument))	Odluka ("Sl.listCG", br. 29/09, 39/19, 96/20) (izmjene iz avgusta)	Predlog odluke o izmjenama 2021
za proizvodnju električne energije na pragu elektrane	0,0001 €/kWh		0,0001 €/kWh
za korišćenje vode u izuzetno povoljnim prirodnim uslovima korišćenjem hidroakumulacija	0,0006 €/m ³	0,0006 €/m ³	0,0006 €/m ³
za druge pogonske namjene	0,00005 €/kW;		0,00005 €/kW;
korisne površine povremeno plavljenog zemljišta;		0,171 €/m ²	0,171 €/m ²

U gornjoj tabeli su prikazane naknade za korišćenje voda za proizvodnju električne energije i druge pogonske namjene. Predložene naknade za korišćenje vode za proizvodnju električne energije : za proizvodnju električne energije na pragu elektrane i za druge pogonske namjene su postojale u osnovnom dokumentu, ali su tokom izmjena iz avgusta 2020. sasvim slučajno izbačene, tj. nije bila namjera predlagača da se te naknade uklone.

Smanjenje vodne naknade za korišćenje voda za rafting i splavarenje daje podsticaj za bavljenje ovom djelatnošću i pozitivno utiče na obveznike plaćanja ovih naknada.

Pozitivna strana je ta što će se svi obveznici koji ispuštaju otpadnu vodu u recipijent natjerati da naprave uređaje za prečišćavanje otpadne vode kako bi se u potpunosti smanjilo ili ublažilo zagađenje vode. Obveznici ne plaćaju ovu naknadu za zaštitu voda od zagađenja ako kvalitet prečišćene otpadne vode koja se ispušta u recipijent odgovara kvalitetu vode recipijenta, odnosno statusu te vode. Naknada za zaštitu voda od zagađivanja se uvećava u zavisnosti od kategorije recipijenta. Ranije se obračun uvećavao:

Za recipijent I kategorije za 50 %, a za recipijent II i III kategorije 25%. Iz iskustva je utvrđeno da se uglavnom naplaćuju naknade za recipijent I kategorije, tj 50% .

U novoj odluci ova naknada se uvećava za kategoriju vrlo dobro stanje 50%, za dobro i umjereno stanje 35 % I lose I vrlp lose 25% tako da neće doći do povećanja naknade jer se većinom naplaćuje uvećanje naknade kao I do sad, tj. za 50%.

Negativni uticaji se odnose samo na životnu sredinu, tj na zagađenje voda , ako ne bi bilo ove naknade.

- Donošenje ovog propisa neće izazvati troškove građanima samo obveznicima koji nemaju uređaje za prečišćavanje otpadnih voda , a u obavezi su. Obveznici plaćanja naknade za zaštitu voda od zagađivanja su pravna i fizička lica . U komunikaciji sa Upravom za vode koja vrši obračun vodnih naknada uglavnom se radi o pravnim licima, veom rijetko ima fizičkih lica i to se uglavnom odnosi na ribnjake koji nisu registrovani kao pravno lice, već kao fizičko lice (za sad ih je samo jedan).
- Pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti u cilju zaštite voda od zagađivanja. Ulaganjem sredstava u izgradnju uređaja za prečišćavanje otpanih voda opravdavaju se troškovi jer se time ulaže u zaštitu voda od zagađivanja čime se štiti i zdravlje ljudi i životna sredina.
- Ne podržava se stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Ne stvaraju se administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za sprovođenje ovog propisa nije potrebno obezbijediti finansijska sredstva u budžetu Crne Gore.
- Vidjeti prethodni odgovor.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Vidjeti odgovor iz druge alineje .
- Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskog akta iz kojeg će proisteci finansijske obaveze.
- Implementacijom propisa se ostvaruje prihod za budžet Crne Gore kada su u pitanju naknade za

korišćenje voda za proizvodnju električne energije i naknade za zaštitu voda od zagađivanja.

Kada su u pitanju naknade za korišćenje voda za rafting i splavarenje budžet će biti umanjen jer je obrađivač propisa izašao u susret obveznicima koji plaćaju tu naknadu zbog situacije izazvane Covid-19 pandemijom. Turistička sezona je bila veoma loša po pitanju raftinga. Vodne naknade su smanjene, za rafting sa 4 € na 0,5 € po čamcu za jedan spust i sa 6€ na 2 € po splavu za jedan spust. Prema podacima iz Uprave za vode koja vrši obračun vodnih naknada, u 2019. godini kada je bila dobra turistička sezona obračun tih naknada je iznosio 15 602,00 €, dok je u 2020. obračun iznosio 2386,00€ zbog situacije izazvane Covid-19 pandemijom. U slučaju da ova godina bude dobra kao i 2019. iznos naknada će se smanjiti osam puta, tj. Sa 15602 € na 1950,25 € zbog umanjavanja tih naknada.

- S obzirom da je u 2019. godini naknada za rafting bila 4 € po čamcu za jedan spust, a ove godine je smanjena na 0,50 € to znači da je ta naknada umanjena osam (8) puta. Ako je u 2019. naknada iznosila 15 602,00 €, to će za ovu godinu iznositi $15\ 602\ \text{€} / 8 = 1950,25\ \text{€}$.
- Ne
- Nisu postajale sugestije Ministarstva finansija.
- Vidjeti prethodni odgovor.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Nije korišćena eksterna ekspertna podrška jer se radi o malim izmjenama u cilju usaglašavanja sa Zakonom o finansiranju upravljanja vodama i Zakona o vodama.
- Konsultacije su vršene sa ZHMS kao organom zaduženom za monitoring voda i sa Upravom za vode kao organom u čijoj nadležnosti je obračun vodnih naknada. Na zahjev pravnih lica koji se bave raftingom uvažene su sugestije za smanjenje tih naknada.
- Vidjeti prethodni odgovor.

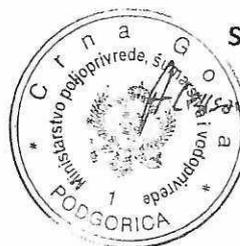
7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Nema prepreka za implementaciju propisa.
- Vidjeti prethodni odgovor.
- Broj donijetih rješenja o vodnim naknadama.
- Uprava za vode biće zadužena za sprovođenje i evaluaciju primjene propisa.

Datum i mjesto

Podgorica, 28. april 2021.

Starješina

Aleksandar Stajević